

Tu B'Shvat: Pressing the Reset Button in Our Lives

*Rabbi Efrem Goldberg
Boca Raton Synagogue*

Tu B'Shvat: Pressing the Reset Button in Life
Rabbi Efram Goldberg - Boca Raton Synagogue

- I. Source
 - a. Rosh Hashana 1:1 – Tu B'Shevat is New Year for trees
 - b. Rosh Hashana 15b – important for calculating tithes
 - i. Rav Moshe – Tu B'Shevat is the tax day for tithing
- II. Why Tu B'Shevat?
 - a. Rosh Hashana 14a – most of rain has passed
 - b. Meiri – Cold not as intense and fruit begins to form
 - c. Tosafos – All growth at this point is from last year's rain
- III. Holiday and Observances
 - a. First seen as Holiday
 - i. Rabbeinu Gershom and Maharam MiRutenburg – can't fast on Tu B'Shevat
 - ii. R' Yissachar ibn Sussan – custom of eating fruit
 - b. Halachic implications to Tu B'Shvat as holiday
 - i. Shulchan Aruch – No tachanun and no fasting
 - ii. Rav Ovadia – Chassan and Kallah don't fast if wedding on Tu B'Shevat
 - c. Magen Avraham – eat fruit of the tree
 - d. Aderes – review halachas of ma'aser
- IV. Connection to the Land of Israel
 - a. R' Kitov – eat fruit of Israel
 - b. Devarim – the 7 species
 - c. Tur – 5 of the 7 species have a special closing beracha. Why?
 - i. Bach – by eating fruit of Israel we are nourished by holiness
 - d. Blossoming of the Land sign of redemption
 - i. Yechezkel
 - ii. Sanhedrin – no clearer indication of the geulah
 - iii. Rashi – when Israel is green and luscious
 - iv. Rashi – enemies can't produce in land
 - v. Kesubos – story of R' Yehoshua ben Levi
 - e. Tu B'Shevat significant date in Israel history
 - f. Planting trees – dates back to 1890
 - i. Rav Kook – thought it was a great idea to take a tiyul
- V. Deeper Ideas of Tu B'Shvat
 - a. Chemdas Yamim- Tu B'Shvat and kabbalah
 - b. Pri Eitz Hadar – rectify sin of Adam and Chava
 - c. Man is likened to a tree
 - i. Devarim
 - ii. Ta'anis
 - iii. Maharasha – our actions are our fruit
 - iv. Pirkei Avos
 - v. Rav Pam – the pintele Yid in us is ready to blossom

Tu B'Shvat: Pressing the Reset Button in Life
 Rabbi Efrem Goldberg – Boca Raton Synagogue

**1. Mishna
 Rosh Hashana 1:1**

Mishnah In many areas of halachah it is necessary to distinguish between one year and the next. However, the date that determines when one year ends and the next begins is not the same in every context. This Mishnah lists various dates that mark the beginning of a year and the halachic purposes that each one serves: **On the first of Nissan is the New Year for the kings^[1] – and for the festivals.^[2]** **On the first of Elul is the New Year for the maaser of animals.^[3]** **On the first of Tishrei^[4] – However, R' Elazar and R' Shimon say: – It is on the first of Tishrei.** **On the first of Tishrei is the New Year for reckoning the years,^[5] and for the vegetables.^[6]** **On the first of Shevat is the New Year for the tree^[9] – according to the opinion of Beis Shammai. – However, Beis Hillel say: – It is on the fifteenth of [Shevat].^[10]**

2. Devarim 14:22

²² You shall tithe* the entire crop of your planting, the produce of the field, year by year. ²³ And you shall eat before *HASHEM*, your God, in the place that He will choose to rest His Name there – the tithe of your grain, your wine, and your oil, and the firstborn of your cattle and your flocks; so that you will learn to fear

עֲשֶׂה תְעַשֵּׂר אֶת כָּל-תְּבוּאֹת וְרֵעֶךָ הַיֵּצֵא הַשְּׂדֵה שָׁנָה שָׁנָה: וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר-יִבְחַר לְשָׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם מֵעֵשֶׂר וְגִגְרַת תִּירֵשֶׁךָ וְיִצְרָרְךָ וּבְכֹרֶךָ בְּרֶרֶךְ וְצֹאֲנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לִירְאָה

The Rabbis taught in a Baraisa: **A TREE WHOSE FRUITS EMERGED BEFORE THE FIFTEENTH OF SHEVAT – IS TITHED ACCORDING TO THE YEAR THAT PASSED;** **if its fruits emerged AFTER THE FIFTEENTH OF SHEVAT, – IT IS TITHED ACCORDING TO THE COMING YEAR.^[6]** **R' NECHEMYAH SAID: – IN REGARD TO WHAT WAS THIS SAID? – IN REGARD TO A TREE THAT PRODUCES TWO BROODS IN A YEAR.**

**3. Rosh Hashana
 15b**

והנה גם בזה צריך האדם לידע כי בעצם נברא העולם לכל בנ"א ויש לכל אחד חלק שווה בעצם, אך כאשר זכה אחד מאיזה טעם ואחד נתחייב מאיזה טעם נתן הקב"ה להזוכה גם חלק המתחייב, וא"כ הוא בעצם אינו שלו, אך אם יקיים התנאים שהתנה עמו הקב"ה שיתן צדקה להעניים שלקח חלקם יזכה בחלקו ויעשה שלו ממש, אך מחמת שאין לזה תובעים אפשר שידחה מליתן חלק הצדקה מהריות, שיאמר אולי למחר יפסיד או לשנה אחרת יפסיד או אחרי זמן רב, עד שפתאום יבא אידו וימצא שלא שלם שכירותו ואכל כל ימיו גול, לכן צריך ללמוד ממעשר שלכל הפחות לא יאחר משנה להברתה, ובכל שנה יעשה חשבון ויתן חלק הצדקה, ואם יעשה בכל חודש או בכל שבוע יהי יותר משובת, וכ"ש אם יעשה החשבון בכל יום שודאי משובת. וזה הלמוד יודעין אנו מדין ט"ו בשבט שבוה נעשה הגשאר שלנו, ויכולין אנו לבקש מה' שיתן לנו ולכ"י כהנה וכהנה:

בפ' בשלה ט"ו בשבט אמרתי טעם על השמחה בעצם ושגם עתה אנו שמחים בר"ה באילנות, אשר הוא שייך רק לדיני מעשר שאין מעשרין משנה על חברתה. שהנה ידוע שבשט לוי לא נטל נחלה וכל ישראל לקחו נחלתם, וא"כ בעצם המעשרות שנותנים להם אינו טובה מהישראל בעצם אלא חובה כשכירות, אבל מאחר שהוא שכירות כזה שתלוי בו ליתן למי שירצה ואין לזה תובעין ואין לוקחין ממנו השדה כשלא יתן, טועה האדם לומר שהוא מתנה מאתו, ולכן יש שמתעצלין מליתן המעשרות, ואף שיתן ה' מקום לחוש שיאחר מליתן עד שיראה אולי בשנה האחרת לא יצמיח ועוד יפסיד מהקרן שעלה לו בחרישה וזריעה, ואף אם גם בשנה האחרת יצמיח בטוב יחשוש אולי בשנה השלישית לא יצמיח וכן עד סוף ימיו, עד שפתאום יבא אידו ולא יוכל שוב לקיים ולשלם חובו, לכן צותה תורה שאין מעשרין משנה על חברתה, וא"כ מוכרח בכל שנה לשלם המעשרות ורואה שהוא חוב. זהו הטעם דיש ר"ה לדין מעשרות, ובאילנות הוא יום ט"ו בשבט, שהוא שמחה גדולה שבוה נעשה ה' חלקים שלו ממש.

**4. Derash
 Moshe**

**R. Moshe
 Feinstein
 (1895-1986)**

Tu B'Shvat: Pressing the Reset Button in Life
Rabbi Efrem Goldberg - Boca Raton Synagogue

I said a reason for the joy and for our celebration on the New Year for Trees, which applies only to the laws of tithes, which we may not separate from one year's produce on that of another year. The tribe of Levi was not given an inheritance and the rest of the Jewish people received their portion. Thus, the tithes that we give them are not merely a charitable gift from the rest of the nation but an obligatory payment, like a rental payment. But since it is a sort of obligation wherein a person can give it to whomever he wants, and there is no one who can sue for it or take it from the field when the owner does not give it, a person might make a mistake and think that it is a gift that he is giving. Therefore, there are some people who are negligent in giving tithes, and even if a person gives, there is room to fear that he might delay giving them out of fear that his crops might not grow the following year and he might lose some of the money that he invested in plowing and planting. Even if his crops do grow well in the following year, he might be afraid that in the third year, they will not grow well. This can continue until the end of his life, when his time suddenly comes and he will no longer be able to fulfill the precept and pay off his debt.

Therefore the Torah commanded us not to take tithes from the produce of one year from that of the next, so that a person will be compelled to give tithes every single year and will see that it is obligatory. This is the reason that there is a New Year for the laws of tithes, and that it is the 15th of Shvat for trees, for it is a great joy for a person when the remaining nine tenths of his crop become his.

Nowadays, as well, a person must know that the world was truly created for all people and that everyone essentially has an equal share in it, but when one person is wealthy and another person is poor, God has given the portion of the poor one to the wealthy one. Consequently, it is not really his, but if he fulfills the requirement that God placed upon him and gives charity to the poor, whose portion he has received, then he will acquire his own portion and it will be truly his. But since no one can lay claim to the charity, he might push off giving the portion of charity from his profits, in case he will suffer a loss the next day or the following year, until suddenly his time comes and he will see that he never paid his dues and he really has lived on theft throughout his life.

Therefore, a person must learn from the laws of tithes that he should at least not delay from one year to the next. Rather, every year he should calculate [how much charity he owes] and give that amount to charity. If he makes a weekly or monthly accounting, it is even better, and certainly if he makes a daily accounting. This is a lesson that he learns from Tu B'Shvat, when the remainder becomes ours, and we can ask God to give us and all of the Jewish people more and more.

5. Rosh Hashana 14a

The Gemara answers:
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶמַר רַבִּי אוֹשְׁיָא – R' Elazar said in the name of R' Oshaya: הוֹאִיל וְנִצָּאוּ רוֹב גְּשָׁמֵי שָׁנָה – Because most of the rain days of the year have passed by this time^[24] וְעַדְיִין רֹב תְּקוּפַה מִבְּחוּץ – and most of the winter season is yet to come.^[25]

באחד בשבט
 ר"ה לאיין: מ"ט אמר רבי אלעזר א"ר
 אושעיא הואיל ויצאו רוב גשמי שנה
 ועדיין רוב תקופה מבחוץ מאי קאמר ה"ק
 אע"פ שרוב תקופה מבחוץ הואיל ויצאו
 רוב גשמי שנה

6. Rashi

7. R. Menachem Meiri

Beit Hillel says from the fifteenth of Shvat because from the beginning of Tevet until the fifteenth of Shvat is six weeks, which is half of the [winter] season, for the season goes until Nissan and Tu B'Shvat is in the middle point between the two seasons [of Fall and Spring]. Once half the winter has passed, its strength is weakened, the cold is not as intense, and the fruit begins to form more rapidly.

ובית הלל אומרים בחמשה עשר בו שנמשכו מטבת
 עד חצי שבט ששה שבועות שהם חצי ימי תקופת
 טבת שהתקופה נמשכת עד ניסן וחמשה עשר בשבט
 הוא תחום אמצעי שבין שתי התקופות ומאחר
 שעברה חציה של תקופת טבת כבר תשש כחה ואין
 כח הקרירות חזק כל כך והחנטה הולכת ומתגברת.

**9. Teshuvos Rabbeinu Gershom
 (#14)
 960-1040**

וששאלתם צבור שבקשו לגזור תענית שני וחמישי ושני, ופגעו בו
 בתענית ראשון ט"ו לשבט, אם יש לחוש לר"ה ולדחות התענית או לא.
 כך דעתי נוטה שהתענית נדחה לשבת הבאה ואין קובעים תעניות
 בו דלא מצינו תענית ב"ה כלל, ותנן ארבעה ראשי שנים הם וכיון
 דקתני להו בהדי הדדי דומיה דהדדי נינהו, ה"ג כיון דשאר לית
 בהו תעניות רביעי גמי ל"ל תענית

8. Tosafos

באחד בשבט
 מ"ט. מפרש נמי ל"ה כמו ל"ט
 אלא קמא נקט דלמר ומן חניטתה של
 גשמי שנה זו צאחד בשבט ולמר בט"ו
 בשבט וכל התענית קודם זמן הזה
 היינו על גשמי שנה שלפני תשרי והא'
 דלא חזיל צאילנות בתר תשרי כמו
 בשליש בתבואה משום דדרשינן לעיל
 (דף י.) פעמים שרביעית ועדיין אסורין משום ערלה:

**10. Teshuvos Maharam
 MiRutenburg (#5)
 1215-1293**

דף) וששאלתם צבור שבקשו לגזור תענית שני וחמישי
 ושני ופגעו בתענית ראשון ט"ו לשבט יש לחוש
 לר"ה ולדחות התענית או לא כן דעתי נוטה שהתענית
 נדחה לשבת הבאה ואין קובעין תעניות בו שלא טצינו
 תענית ב"ה כלל ותנן (ר"ה ב' ע"א) ארבעה ראשי
 שנים הם וכיון דקתני להו בהדי הדדי דומיה דהדדי
 נינהו ה"ג כיון דשאר לית בהו תעניות רביעי גמי ל"ל

**11. Tikun Yisachar page 48
 R. Yissachar ibn Sussan
 (16th century)**

שבט יום ה' ומספר ימיו סלמים;
 יום ג' בו סבת וארח' יום י' בו סבת בא אל פרעה יום ט"ו בו שהוא יום ה' בטוב
 ל"ה לאילנות לכך חזק נופלים בו נפילת אפים בתפלה ולא מתעניין בו י' והאסכנוס
 יז' ונהגים להרבות בו במיני פירות אילנות לכבוד פמו של יום י'

12. Shulchan Aruch o.c. 131:6
 1488-1575

פניהם ואין אומרים והוא רחום נשמרת לפי במקום שנהגו לחומר (טו) (כט) בלא זה: ו' ינהגו שלא ליפול על פניהם (ל) בט"ו (י) באב ולא (יא) (יח) בט"ו בשבט ולא בר"ח ולא במנחה (לב) שלפניו ולא בחנוכה וי"א גם במנחה שלפניו (וכן נוהגין) (לג) בפורים אין נופלים על פניהם (נל"ג נסמך אין נופלין (לד) כשי"כ אין נופלין וכן כערב ר"ה לפי שחרית מנהגים): ו' (לה) ימנהג פשוט שלא ליפול על

13. Shulchan Aruch o.c. 572:3

ג (ג) (ו) יצבור

שבקשו לגזור תענית בה"ב ופגע בתענית ט"ו בשבט התענית נדחה לשבת הכאה כדי שלא יגזרו תענית בט"ו בשבט שהוא ראש השנה לאילנות, הנה מיהו אם התחילו להטעות אין מפסיקין כמו בר"ח וחוק"מ (צ"ו):

שאלה: לפי מה שנוהגים שהחתן והכלה מתענים ביום חופתם, אם חל יום חופתם בט"ו בשבט, האם יש להם להתענות, או לא?

תשובה: רבינו גרשום מאור הגולה בתשובותיו (סימן יד) כתב, שאין לקבוע תענית בט"ו בשבט, כי שנינו (ראש השנה ב.),: ארבעה ראשי שנים הם, ואחד מהם ט"ו בשבט. ומכיון ששנאם התנא ביחד, הם דומים זה לזה בדינם, והואיל ושאר ראשי שנים אין בהם תענית, אף ט"ו בשבט אין בו תענית. וכיוצא בזה מציינו כמועד קמן (ג): אמר רבי יוחנן משום רבי נחוניא, עשר נטיעות וערבה וניסוך המים הלכה למשה מסיני, ובגמרא (שם ד.) אמר רב אשי כי גמירי הלכתא (דעשר נטיעות) בזמן שבית המקדש קיים, דומיא דניסוך המים, אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא. אלמא כיון דגמירי להו בהדי הדדי, ילפינן מהדדי ע"כ. והובאה תשובה זו, בשמו של רבינו גרשום, בשו"ת מהר"ם מרוטנבורג (דפוס פראג סי' ה'). ובספר התשב"ץ (סי' ק'). ובמרדכי (ראש השנה פרק א). וכן כתב באגודה שם בשם גאון. (ובהגהות מיימוני פרק א' מהלכות שופר הלכה א', כתב כן בשם תשובת הריצב"א). וכן פסק מרן בשלחן ערוך (סי' תקעב סעיף ג), שאין לקבוע תענית צבור בט"ו בשבט מכיון שהוא ראש השנה לאילנות*). ולפי זה נראה שאין לחתן ולכלה להתענות ביום חופתם שחל בט"ו בשבט.

אמנם לכאורה אין ראייה מנידון רבינו גרשום ופסק מרן השלחן ערוך הנ"ל, לנידון שלנו, כי שם מדובר בדין לקבוע תענית צבור בט"ו בשבט, ויש מקום לומר שעל כל פנים יחיד רשאי להתענות בט"ו בשבט. וכמו שמצאנו חילוק כזה בדין תענית בחודש ניסן, שפסק מרן בשלחן ערוך (סי' תכט סעיף ב), „ שאין מתענים בו להזכיר בצבור“, וכתב בשו"ת כנסת הגדולה (שם הגהת הטור אות ג), שלדעת מרן מותר להתענות בחודש ניסן תענית יחיד, כגון תענית ביום פקודת השנה של אביו או אמו. ואע"פ שהרמ"א בהגה סיים: „ונהגו שלא להתענות בו תענית כלל, ואפילו ביום שמת בו אביו או אמו“, אין מנהגינו כן, אלא כדעת מרן שמתענים תענית יחיד. וכן כתב הפרי חדש שם. גם בשו"ת בית דוד (חאו"ח סי' קמא) העיד שכן פשט המנהג בשאלוניקי להתענות בחודש ניסן תענית יחיד, שלא אסר מרן אלא תענית צבור. וכן פסק בשו"ת דבר משה (חיו"ד סי' סח). וכן כתב הגאון רבי יעקב אלגאזי (בקונטרס חוג הארץ סי' יא). וכן כתב הגאון רבי יהודה עייאש בשו"ת בית יהודה חלק א' (דף קח ע"ד, אות כב). וראה עוד בשו"ת ויען משה (סי' פז). ובשו"ת שואל ונשאל (חלק א סי' עה, וחלק ג סי' יח). ובשו"ת והשיב משה (סי' לז). ועוד אחרונים. אולם באמת לפי ראיית רבינו גרשום שדין ט"ו בשבט כדן יתר ראשי השנים, ובכלל זה ראש השנה, שאסור בתענית, משום שנאמר בכסא ליום חגנו, וכיון שהוא חג אסור גם בתענית יחיד. והוא הדין למ"ו בשבט שאסור

14. Yechaveh Da'as
 1:81

R. Ovadia Yosef
 (1920-)

גם בתענית יחיד, כגון למי שמת בו אביו או אמו. וכן לחתן או לכלה שנוהגים להתענות ביום חופתם, שאסור להם להתענות בט"ו בשבט. וכן כתב המגן אברהם (סי' תקעג סק"א), שאף לפי מה שכתב הרמ"א בהגה שם שחתן מתענה ביום חופתו שחל בחודש ניסן, זהו משום שאין איסור תענית בניסן אלא משום מנהג, אבל באסרו חג, ובט"ז באב, ובט"ו בשבט, אין החתן מתענה, כיון שזוכר בגמרא. ע"כ. וכן פסקו החיי אדם (כלל קלב סי' מג). והמשנה ברורה שם. נוראה כאליה רבה (שם) שנראה שדוקא לחתן יש להקל, ולא למי שמת לו אביו או אמו בט"ו בשבט. ודו"ק.

ברם יש להבהיר, שאע"פ שהמנהג שהחתן והכלה מתענים ביום חופתם, יסודתו בהררי קודש, כמבואר בשו"ת מהר"י מברונא (סי' צג). ובשו"ת מהר"ם מיינץ (סי' קט). וכן כתב הרמ"א בהגה כאבן העזר (סי' סא סעיף א). מכל מקום אצל הספרדים ורוב עדות המזרח לא נתפשט מנהג זה. וכמבואר בכנסת הגדולה אורח חיים (סי' תקנ"ט) שבעיר קושטא נהגו שלא להתענות ביום הנישואין. והגאון הראש"ל רבי מיוחס בכר שמואל בספר מוצח אדמה (דף כג ע"ב) כתב על דברי הרמ"א הנ"ל, שלא נהגו כן אצלינו. ע"ש. והגאון רבי יהודה עייאש בשו"ת בית יהודה חלק ב' (סי' כג), כתב, שחתן שנשא אשה בערב פסח, והוא בכור שרגיל להתענות בערב פסח, מכל מקום הואיל והוא חתן באותו היום, אינו רשאי להתענות, כיון שיום טוב שלו הוא. ואף שהרמ"א בהגה כתב שנוהגים שחתן מתענה ביום חופתו, אין לסמוך על זה, ולא נהגו העולם בכך. ע"כ. גם בספר דברי מנחם (סי' תקס"ב אות ו) כתב בשם ספר הרי בשמים, שאסור לחתן להתענות ביום חופתו ויום שמחת לבו. ומרן החיד"א בברכי יוסף אורח חיים (סי' תע סק"ב) העיד שהמנהג בארץ הצבי ובכמה מדינות שאין החתן מתענה ביום חופתו. וכן כתבו בספר חינא וחסדא חלק א' (דף קיח ע"א). ובספר יפה ללב חלק ב' (סי' תקעג). ע"ש.

15. Magen Avraham
 R. Avraham Gombiner
 1635-1682

On Tu B'Shvat ... The custom of Ashkenazim is to consume extra fruit [on this day].

מז כס"ז בשבט . רחש השנה לחילמת .
 ומסנין האשכנזים להרבות כמירי פירות
 של חילמת (תיקון יששכר דף ס"ג כ"ט) :

16. Nefesh Dovid (pg 49)
 R. Eliyahu Dovid Rabinowitz Teomim – Aderet
 1845-1905

טו) ביום חמשה-עשר-בשבט, למדתי הלכות מעשר בספר הרמב"ם ז"ל ובגמ' ר"ה יד: והלאה, וחזרתי לחדש דבר מה כפי ערכי, ויהא חשוב כקיום המצוה במעשר אילן והתפללתי לדי' שיזכני באותה המצוה בפועל ממש מן התורה.

ומאז נראה לי, שמה שהראשונים קבעו יום זה ליום טוב, שלא לומר בו תחנון, הוא להזכירנו מצות הפרשת מעשר אילנות, וכדחז"ל על הפסוק שתי לבד למסלה דרך הלכת, עשי לך ציונים, וכפרש"י מהספרי פ' עקב, על פסוק ושמתם את דברי אלה, וכמו שכתבתי בחיבורי „זכר למקדש" בס"ד.

17. Sefer
 Ha'Todaah

R. Eliyahu Kitov
 1912-1976

It is customary to eat fruit which comes from the Land of Israel and to eat a new fruit, of which one had not yet partaken the present year, in order to recite *shehecheyanu*.

The reason for the festive mood of the Rosh Hashanah of trees (in contrast to the Rosh Hashanah of the first of Elul, which is observed without distinction from any other day), is that the 15th of Shevat bespeaks the praise of the Land of Israel, for on this day the strength of the soil of the land is renewed. And it is with reference to the fruits of the trees and the produce of the soil, that the Torah praises the Land of Israel: 'a land of wheat and barley and vines and fig trees and pomegranates, a land of olive trees and honey' (Dvarim 8). The Land of Israel is here praised with reference to two species of grain and five species of fruit, for the honey that is mentioned here, is the honey of dates.

When the soil of the Land of Israel renews its strength to give forth its riches, the people of Israel who love the land and yearn for it, also rejoice. And when Israel eats of the fruit of the land and derives pleasure from the goodness of its fruit, they utter blessing before their pleasure and after it, to the One who bequeathed the precious land unto them. They pray to Him that He might renew its youth, and their youth, as in the days of old, and in accord with all He promised their forefathers. As it is written in the passage which speaks the praise of the Land of Israel: 'and you shall eat and be satisfied, and bless the Lord your God for the good land which He has given you.'

18. Devarim 8:8

י בְּדַרְכָּיו וּלְיָרְאָה אֹתוֹ: כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל-אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ
 חֲזָלִי מַיִם עֵינַת וּתְהוֹמַת יִצְאִים בְּבִקְעָה וּבְהָר: אֶרֶץ חֲטָה וּשְׂעִרָה וּגְפֹן
 וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ-נֵיחַ שֶׁמֶן וְדִבְשׁ: אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכַּנְתָּ תֵּאכַל-בָּהּ
 לֶחֶם לֹא-תִחְסַר כֹּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבִנֶיהָ בְּרוֹז וּמְהֵרָה תִּחְצַב
 וְחִשָּׁת: וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכַתְּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל-הָאֶרֶץ הַטֹּבָה

mandments of HASHEM, your God, to go in his ways and fear him. ⁷ For HASHEM, your God, is bringing you to a good Land: a Land with streams of water, of springs and underground water coming forth in valley and mountain; ⁸ a Land of wheat, barley, grape, fig, and pomegranate; a Land of oil-olives and date-honey; ⁹ a Land where you will eat bread without poverty — you will lack nothing there; a Land whose stones are iron and from whose mountains you will mine copper. ¹⁰ You will eat and you will be satisfied, and bless *HASHEM,

עצמן: ב וחמשת מיני דגן שהן חטים ושעורין וכוסמין ושכולת שועל ושיפון שהן גם כן חשובין שנשתבחה בהן ארץ ישראל שכוסמין הן מין חטים ושכולת שועל ושיפון הן מין שעורים. ועוד יש להם מעלה כי עליהם יהיה האדם ואם עשה מהם פת מברך עליהן המוציא. (ב) הילכך אפילו לא עשה מהן פת אלא תבשיל כגון מעשה קדרה או דייסא ואפילו עירב בהם דבש ושאר מינין מברך

19. Tur (208)

20. Bach
 R. Yoel Sirkes
 1561-1640

The holiness of the Land, which is endowed by the holiness of the Upper Land, also influences the fruit, which draw from the holiness of the *Shechinah* (Divine Presence) which dwells in the Land ... Therefore, we add in this blessing “We shall eat of its fruit and be satiated with its goodness,” for in eating its fruit we are nourished by the holiness and purity of the *Shechinah*, and satiated from its holiness.

והכי נקטינן: וכתב עוד ויש אומרים ונאכל מפריה ונשבע מטובה ואין לאמרו וכו'. תימה הלא קדושת הארץ הנשפעת נה מקדושת הארץ העליונה היא נשפעת גם בפירותיה שיונקים מקדושת השכינה השוכנת בקרב הארץ כי על כן הזהיר ואמר בסוף פרשת מסעי (נמדנר לה לה) ולא תטמאו את הארץ אשר אחס יושביה נה אשר אני שוכן בתוכה כי אני ה' שוכן בתוך בני ישראל ואמר אם תטמאו את הארץ נמשכת הטומאה גם בפירותיה היונקים ממנה וכבר נסתלקה השכינה מקרב הארץ אשר אני שוכן בתוכה ממש בגוף הארץ נסתלקה מפני הטומאה שטימאתם אותה ונמשך מזה כי גם כן אנכי מסלק שכינתי מתוך בני ישראל כי עד עתה היכל ה' המה היו בני ישראל לפי שהשכינה הייתה שורה בקרבם ממש ועתה צאלס פירות היונקים מטומאת הארץ נסתלקה השכינה כי כשהטומאה נכנסת עם אכילת פירות בתוך בני ישראל יולאת כנגדה הקדושה מקרב ישראל ועל כן ניחא שאנו מכניסין צברכה זו ונאכל מפריה ונשבע מטובה כי צאלת פירותיה אנו ניוונים מקדושת השכינה ומטהרמה ונשבע מטובתה:

21. Yechezkel 36:8

לכן כה אמר אדני יהוה אני נשאתי את ידי אם לא הגוים אשר לכם מסביב המה בלמתם ישאו: ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא: כי הנני אליכם ופניתי אליכם ונעבדתם ונורעתם: והרפיתי עליכם אדם כל בית ישראל בלה ונשבו

⁶ “Therefore, prophesy concerning the Land of Israel and say to the mountains and to the hills, to the streams and to the valleys,
 Thus said the Lord HASHEM/ELOHIM: Behold, I have spoken in My vengefulness and in My wrath, because you bore the shame of the nations. ⁷ Therefore, thus said the Lord HASHEM/ELOHIM: I have lifted My hand, [swearing] that the nations surrounding you will bear their shame, ⁸ but you, O mountains of Israel, will give forth your branch and bear your fruit for My people Israel, for they are soon to come. ⁹ For behold, I am with you; and I will turn [My attention] to you, and you will be tilled and you will be sown. ¹⁰ I will

ואמר רבי אבא – And R' Abba said: אין לך קץ מגולה מזה – There is no clearer indication of the “End” than this, שנאמר – as it is stated: ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם – But you, O mountains of Israel, you shall shoot forth your branches and bear your fruit for My people Israel, etc. [when they are about to come].^[8]

22. Sanhedrin 98a

ותועלת לפשוט אנה ולאח שחכלה גבורתם שיהיו שפלים למאד : תכליתה. אלו הגרות ויבא משיח כדאמרין כי אולת יד : מגולה מזה . כשחזן ארץ ישראל פריה בשני יפה תורה אור אז יקרב הקץ ואין לך קץ מגולה מלבנים יראו וקמו שו יתרי : ר' אליעזר אומר מזה. הפסוק וישם ר' אלעזר ודלא ר'

23. Rashi

24. Rashi (Vayikra 26:32)

32. זהו מדה טובה לישראל – This is a good measure, i.e., a matter of benefit, for Israel, שלא ימצאו האויבים – that the enemies will not find [Israel's] land; באתר – contentment – for it will be desolate of its inhabitants.¹

The Gemara recounts another incident concerning the diminishment of Eretz Yisrael's fruitfulness:

R' Yehoshua ben Levi traveled to Gavla. He saw these gigantic clusters of grapes in the vineyard that were positioned in a way that from afar they looked like calves. [R' Yehoshua ben Levi] remarked, “There are calves among the grapevines.” They told him, “Those are clusters of grapes!” [R' Yehoshua ben Levi] said, “O land, draw in your fruits. For whom are you producing your fruits? For these Arabs who have risen upon us in tyranny because of our sins?!” At the end of a year, R' Chiya traveled there. He saw [clusters] that were smaller and so positioned that they appeared like goats. [R' Chiya] remarked, “There are goats among the grapevines.” They said to him, “Go! Do not do to us as your colleague did.”^[6]

25. Kesubos 112

26. Wikipedia

Many of Israel's major institutions have chosen this day for their inauguration. The cornerstone-laying of the Hebrew University of Jerusalem took place on Tu Bishvat 1918; the Technion in Haifa, on Tu Bishvat 1925; and the Knesset, on Tu Bishvat 1949

27. Planting Trees

The practice of planting trees on Tu B'Shvat dates back to 1890 when Rabbi Zeev Yavetz, celebrated the day by having his students plant trees in the agricultural colony of Zichron Yaakov. In 1908 the Jewish Teachers Union and later the Jewish National Fund copied this and turned the holiday into an annual effort to reforest Israel. In the early 1900s, the Jewish National Fund devoted the day to planting eucalyptus trees in the Hula Valley to stop malaria.

28. Rav Avraham Yitzchak Kook
1865-1935
Igros HaRaaya vo. 4

כ"ה ירושלים ג' שבט תרפ"ד

לכבוד הסתדרות המורים והמועצה שלה פה עה"ק ת"ו, שלו.

אתכבד בזה להעיר את רוח כבודם בדבר המנהג הכשר והיפה הנהוג אצלנו באה"ק, לעשות טיול כללי, עם התלמידים, ביום ראש השנה לאילנות, חמשה עשר בשבט. ולנטוע או עצי פרי ביחוד להרבות את ישוב א"י ולרומם את רוח התלמידים ביסוד החיים של הבנין הלאומי בארץ אבות וצפיית עתידו הגדול. וכאשר השנה הזאת שנת השמיטה היא, שמן הדין ראוי ומחוייב הוא להמנע מכל עבודת הארץ ככתוב בתורה"ק, ושבתה הארץ. אמנם מפני הדוחק הגדול ומצב הישוב הרופף, נמנו וגמרו רבים ושלמים מחכמי ישראל, זה דורות להתיר ע"י הפקעה של מכירה את מה שהוא נחוץ להחזיק את הקיים בארץ, אבל רק להחזיק את הקיים הותר. ובכל אופן לא לנטע מטעים חדשים, ביחוד כשאננם כ"כ מוכרחים לשאלת קיומנו.

ע"כ אבקשכם נא עשו זכר לשביעית, והטיול דהאי שתא יהיה בלא נטיעות ונעלה נא על לבנו ועל לב צעירינו את המצב האיתן שאנחנו מקיים בחסדי צור ישראל וגואלו להגיע אליו, במהלך בנין עמנו וארצנו, עד שישובו לנו אז כל חמורותינו וכל אורח החיים הגדול אשר היינו בו לאות ולמופת בתבל. וארצנו הקדושה תדע כימי עולם, כי יש לנו בעולם ארץ אחת שיש בה שנת שבתון שבת לדי.

זכר קדוש זה ירומם את רוח צעירינו היקרים ויתן להם שלומים, תמורת העונג של הנטיעה הנהוגה אשר נחזיק בו בכל עז בששת שנות עבודת הארץ. הנני מקוה שדברי היוצאים מקרב לבבי יכנסו בלבבכם הטהור והנאמן לעמנו ולכל קדשיו.

והנני חותם בכרכה ורגשי כבוד

הק' אברהם יצחק ה"ק

29. Chemdas Yamim
Anonymous Author

ועונשים
הל לנו גם המה ישנן למי שרואה מיני פירות ותגרים ומצטמק ורע לו ולא אכל ומצע טוב מכעליו ולא בירך עליהם אשר הכח הממוק עליהן בטל ורק מצדו משפע עליון הבא על ידי הברכה ואף גם גוזל אכיו ואמח כי הואיל ולא אכל מהן לא הוביא ניצנות דשיכי לכשתם כאמור ועל כן מטעם זה ר"א הוא מצטמק בפרימי למיכל בהון כל מיני פירות חדשות להרכו בצבות ולעשות התקון תכף ומיד ושלל להחמיץ המצוה. לתקון הדבר הזה ואותה לנו בעצם היום הזה לאכול כל מיני פירות ולברך עליהן בכאזה ח כי חביבה מצוה כשעתה -

ומנהג טוב להלכים בתמים להרבות כפירות בעצם היום הזה ולומר דברי שיחת ותשבחות עליהן כאשר הנהגתי לכך העברי אשר עמדו. ועם כי בדברי כתבי הרב זל"ה לא מצא מחנה זה מ"ת לדעתי תקון כפלא הוא כגבלה זכנסת כי הכה הובא ביחש למי פ' י' יוחסין זל"ה ישמעו ענוים וישפחו א"ר איבון עתיד אדם לתת דין וחשבון על שראיה מיני תגרים ולא אכל רבי אלעזר היה מצטמק פרימי למיכל בהון מכל מיני חדש ע"כ.

30. Arie Morgenstern

For decades, scholars have been perturbed about the identity of the author of this book and, above all, the claim that the work contains covert Sabbatian propaganda. Recent research by Moshe Fogel on these issues categorically refutes several scholars' tentative statements about the relationship of this book with Sabbatianism. Fogel proves unequivocally that nothing in this anonymously authored work even alludes to belief in Shabbetai Zevi....

Hemdat Yamim, Fogel maintains, carries no message of Sabbatian Kabbala, does not challenge the traditional image of God, does not adopt a new halakhic system, and, above all, fails to express the pronouncedly Sabbatian claim that the era of exile has ended and the messianic one begun. Fogel writes: "*Hemdat Yamim* adheres to the traditional Halakha and traditional kabbalistic theosophy. It takes no liberties to change anything; rather, its purpose is to amplify the conventional wisdom of generations...."

According to Fogel, the author of *Hemdat Yamim* concerns himself mainly with Lurianic tiquin ("repair" of the inner and the outer realms). Although tiquin is of course meant to hasten the redemption, there is no reason to identify messianism and the advancing of the redemption with Sabbatianism, as some scholars have erroneously done.

31. Pri Eitz Hadar
17th century

My mentor, of blessed memory, stated that one should have intention upon eating the fruit to rectify the sin of Adam, who sinned in eating from the fruit of the tree. Although we have this intention throughout the year, this day has special potency for this intention, in that it is the New Year for fruit of the tree. In this we are able to awaken the upper spiritual lights that should shine with a brilliant light and to influence great blessing and bounty upon the whole world. Therefore, before eating each fruit, one should mention its spiritual root as mentioned in the Zohar and Tikkunim, in order to awaken their spiritual roots.

ומורי ז"ל היה אומר לכיין באכילת פירותיהן לתיקון חטא אדם הראשון אשר חטא בפירות האילן כי אף כל ימי שנה כל כונתנו לתיקון זה מכל מקום חביבה מצוה בשעתה זה היום תחילה וראש לפירות האילן ואשר להיות כבר הודענו בכמה מקומות כי יש בכח הדבור להיות מעורר כח מדות העליונות להאיר באור נפלא יתר גדול מאד להשפיע שפע רצון ברכה ונדבה בכל העולמות על כן נכון להגות לפני אכילת כל פרי ופרי בסוד שורשו הבא בספר הזוהר ובתיקונים בקצת מהם לעורר שרשיהן למעלה.

32. Devarim 20:19

אֲשֶׁר עָשׂוּ לְאֵלֵהֶם וְחָטְאתֶם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כִּי תִצְוֶה
 אֶל-עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ לְתַפְשׂוֹתָהּ לֹא תִשְׁחִית אֶת-עֵצָהּ
 לְנֹדֶחַ עָלֶיהָ גֵּרֹן בִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל וְאַתּוֹ לֹא תִכְרֹת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה
 לֹבָא מִפְּנֵיךָ בַּמִּצּוֹר: רַק עֵץ אֲשֶׁר-תָּדַע כִּי לֹא עֵץ מֵאֲכָל הוּא אִתּוֹ

¹⁹ When you besiege a city for many days to wage war against it to seize it, do not destroy its trees by swinging an axe against them, for from it you will eat, and you shall not cut it down; is the tree of the field a man that it should enter the siege before you? ²⁰ Only a tree that you know is not a food tree, it you may destroy and cut down, and build a bulwark against the city that makes war with you, until it is conquered.

ליתי R' Yirmeyah asked R' Zeira – אמר ליה ר' ירמיה לר' זינא
 מר ליתני – Could the master come and teach a halachic
 discourse? הלש לבאי [R' Zeira] answered him: אמר ליה –
 I feel faint¹⁷ and I am unable to teach. לימא מר –
 R' Yirmiyah then asked: Could the master
 relate an Aggadic thought? אמר ליה [R' Zeira] answered
 him: הכי אמר ר' יוחנן – R' Yochanan taught the following:
 What is the meaning of that which is written:¹⁸
 „כי האדם עץ השדה“ – For a man is a tree of the field?
 אלא משהו – Now is a man a tree of the field?!
 Rather, this verse compares a man to a tree with regard
 to what is written concerning a fruit-bearing tree:¹⁹
 „כי ממנו“ – For you eat from it and you may not
 cut it down, and also with regard to what is written
 concerning a non-fruit-bearing tree:²⁰ „אתו תשחית וְכָרְתָּ“
 – How so? – הא כיצד – In the case of a Torah scholar who is of
 proper character: תלמיד חכם הגון הוא –
 „ממנו תאכל וְאַתּוֹ לֹא תִכְרֹת“ – you shall eat
 [i.e. study] from him, and not cut him down. –
 But in the case of a Torah scholar who is not of proper character:
 „אתו תשחית וְכָרְתָּ“ – you shall destroy him and cut him down
 [i.e. shun him].

33. Ta'anis 7a

34. Maharsha
 Ta'anis 5b

R. Shmuel Eidels
 1555-1631

... כי האדם עץ השדה כח"ש פ"ק דב"ב היש זה עץ וגו' שהוא איוב י"ט כמו שהאילן עושה
 פירות טובות כך מעשיהם הם פירותיהם וכח"ש לקמן בפרקין שאיש כשר וח"ש דומה לעץ מאכל שנאמר
 בו ואותו לא תכרות אבל הרשע דומה לאילן סרק כי לא יין מאכל הוא אותו משחית וכרת וגו' ולזה
 לפי גרסת כל הספרים גמרות שלנו דימה הכא את הח"ש והאדריק בג' משלות טובות בתורה בעושר
 ובנשים לאילן הטוב הזה בג' משלות שזכר פירות המתוקין שבו הם משל החורה ומעשים טובים
 כח"ש ומתוקים מדבש ונפת וגו' כל הגאה שבו הוא משל לעושר כח"ש בג' המשלה בג' הכסף ואמת
 המים העונרת תחמיו הוא משל הבנים והזרע כח"ש וזרעו בנים רבים ולקמן גבי שיהא לאלאי מעין
 כמותן פרש"י בתורה בעושר וכבוד עכ"ל ולא ידענא למה הוליא הבנים והבנים כבוד תחמיו דלפי
 המשל שיהו לאלאוי זוכים ג"כ להאי ג' שזכר הוא דהיינו תורה ועושר ובנים ואפשר דעמות נפל
 בפירוש רש"י וכבוד בתורה דינה .

35. Pirkei Avos
 3:17

וְעוֹלָם, גַּם בֵּין יְרֵכָהּ לְיָמֶיהָ
 [כב] הוא הָיָה אומר: כל שחכמתו מרבה ממעשיו, למה הוא דומה?
 לאילן שענפיו מרבין ושרשיו מועטין, והרוח באה ועוקרתו
 והופכתו על פניו, שנאמר: „והיה כערער בערבה, ולא יראה פי יבוא
 טוב, ושכן חררים במדבר, ארץ מלחה ולא תשב.”⁴ אבל כל שמעשיו
 מרבין מחכמתו, למה הוא דומה? לאילן שענפיו מועטין ושרשיו מרבין,
 שאפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו, אין מזיזין אותו
 ממקומו, שנאמר: „והיה כעץ שתול על מים, ועל יובל ישלח שרשיו,
 ולא יראה פי יבא חם, והיה עלהו רענן, ובשנת בצרת לא ידאג, ולא
 ימיש מעשות פרי.”⁵

[22] He used to say: Anyone whose wisdom exceeds his good deeds, to what is he likened? — to a tree whose branches are numerous but whose roots are few; then the wind comes and uproots it and turns it upside down; as it is said: ‘And he shall be like an isolated tree in an arid land and shall not see when good comes; he shall dwell on parched soil in the wilderness, on a salted land, uninhabited.’⁴ But one whose good deeds exceed his wisdom, to what is he likened? — to a tree whose branches are few but whose roots are numerous; even if all the winds in the world were to come and blow against it, they could not budge it from its place; as it is said: ‘And he shall be like a tree planted by waters, toward the stream spreading its roots, and it shall not notice the heat’s arrival, and its foliage shall be fresh; in the year of drought it shall not worry, nor shall it cease from yielding fruit.’⁵

36. Ta’anis 5b

When [R’ Yitzchak and Rav Nachman] were about to take their leave from one another,^[22] אמר ליה – [Rav Nachman] asked of [R’ Yitzchak]: ליברכן מר – May the master bless me. אמר ליה – [R’ Yitzchak] said to him: למה הדבר דומה – I will tell you a parable: אמשול לך משל – To what may this be compared? לאדם שהיה הולך במדבר – To a man who was traveling in the desert, והיה רעב וצמא – and he was hungry, tired and thirsty. ומצא אילן שפירותיו – Then he came upon a tree whose fruits were sweet and its shade pleasant, ואמת המים עוברת תחתיו – and a stream of water was flowing beneath it. אכל – He ate of its fruits, drank of its water, and sat in its shade. When he sought to leave, he said: אילן אילן במה אברכך – Tree, O tree, how shall I bless you? פירותיך מתוקין – Shall I say to you that your fruits will be sweet? שיהא – Why, your fruits are already sweet. צילך נאה – Shall I say that your shade will be pleasant? הרי – Why, your shade is already pleasant. שיהא – Shall I say that a stream of water will flow beneath you? הרי אמת המים עוברת תחתך – Why, a stream of water already flows beneath you. אלא – Therefore, this is my blessing: יהי רצון שכל נטיעות שנטעין ממך – May it be the will of God that all the shoots planted from you will be like you.

R’ Yitzchak concludes his remarks to Rav Nachman: אף אתה במה אברכך – You too, Rav Nachman, with what shall I bless you? – Shall I bless you with knowledge of Torah? הרי תורה – Why, you already have knowledge of Torah. אף עושר הרי עושר – With wealth? Why, you already have wealth. אף בנים הרי בנים – With children? Why, you already have children. אלא – Therefore, this is my blessing: יהי רצון שיהיו צאצאי מערך כמותך – May it be the will of God that your offspring will be like you.^[23]

37. Rav Avraham Pam 1913-2001
 “Rav Pam on the Festivals”

The great masters of *mussar* and Jewish thought derived many important insights from Tu B'Shvat, which always falls in the midst of winter, while the trees are totally bare of leaves and seemingly bereft of any sign of life. The fields are usually covered with snow, the white shrouds of winter. Yet when this special day arrives, a *techiyas hameisim* (Resurrection of the Dead) begins. Something happens under the earth; life-giving “sap” begins to work its way up through the trees to give them new life. This expresses itself in buds, blossoms, flowers, and, eventually, luscious fruits that the trees will produce in the coming spring and summer. Man is compared to a tree of the field (see Devarim 20:19). At times it seems that he, too, is totally stripped of any spiritual life, with little or no connection to God and His Torah. Yet the *pintele Yid*, the indestructible spark of one’s Godly soul, lies dormant under the surface. It waits for an opportunity to burst forth and flower with spiritual growth that can erase years and decades of apathy to a life of spirituality.